

Qui veurà els bous des de la barrera?

Només travessem l'equador de la legislatura valenciana, però les convulsions al grup parlamentari del Compromís fan que molts ensumen unes Corts bipartides a partir del 2011. El llistó del 5%, que el PP es nega a modificar, sembla alt com mai.

Panoràmica de l'hemicicle de les Corts valencianes. Mai a la història no hi ha hagut només dos partits representats, però la tendència de les últimes convocatòries ho fa més possible que mai.

Una visita a l'última planta que ocupen els grups parlamentaris de les Corts és més entenedor que cap altra explicació, per a qualsevol que vulga conèixer el panorama polític valencià. La meitat esquerra és acaparada per una sala de reunions del PSPV-PSOE –partit que habita a la planta de sota– i un despatx on treballen funcionaris de l'hemicicle. A la meitat dreta hi ha les dependències d'allò que un dia fou el Compromís pel País Valencià, les quals acaben de quedar partides en dos a fi de separar la mare del pare, que han renyit. A la banda esquerra de la paret prefabricada, els tres diputats del grup de no-adscrits, çò és, els que tenen carnet d'Esquerra Unida (EUPV). I a la dreta, els quatre diputats que mantenen el nom de Compromís: els dos diputats del Bloc i les dues d'Iniciativa del Poble Valencià, la darrera escissió d'EUPV.

La situació és ben rocambolosa. És portaveu del Compromís Mònica Oltra, líder d'Iniciativa, un partit que no existia l'any 2007, quan van tenir lloc les eleccions, i que era número 3 per València. A més, Glòria Marcos, la cap de llista de la coalició multipartida i ara diputada no-adscrita, serà rellevada al setembre per Marga Sanz, que acaba de substituir-la com a coordinadora general

d'Esquerra Unida. Per acabar, Enric Morera, secretari general del Bloc, avui no sols no vol ni sentir parlar de reeditar el 2011 l'entesa amb Esquerra Unida, sinó que tampoc no té intenció d'entendre's amb Iniciativa, una formació amb què va compartir coalició electoral a les estatals del 2008 –amb una candidata com Isaura Navarro, prou coneguda, van quedar-se en un minso 1,09% dels vots– i amb què encara comparteix grup parlamentari.

L'esmicolament d'aquest espai aliè a PP i PSPV-PSOE, un espai que el 2007 va representar el 8,14% dels vots emesos, complica molt la pluralitat del pròxim hemicicle valencià. L'autodestrucció del Compromís, el seu esclat pels aires al segon plenari de la legislatura, ja va deixar seqüeles demolidores als comicis espanyols d'ara fa un any: socialistes i populars van recollir el 93% de les papeletes, un percentatge semblant al de les autonomies més bipartidistes de l'estat. Tan sols van superar la fita valenciana, i de l'1%, autonomies molt menys poblades: Cantàbria, Castella – la Manxa, Extremadura, Múrcia i Castella-Lleó.

El fenomen és nou, però la tendència no: el gràfic inferior de la pàgina 35 explica com la concentració de vot entre les dues forces majoritàries va *in crescendo*, de l'esfondrament del CDS i d'Unió

Valenciana ençà. A les eleccions valencianes del 2007, populars i socialistes van fer el cim, amb un 88,3% dels sufragis. El 1991, 16 anys abans, la concentració bipartidista només era del 71%.

Si retornem als comicis estatals –gràfic superior de la pàgina 35– ens adonem que, en efecte, cap de les set autonomies amb dues llengües cooficials no presenta unes xifres tan contundents, quant a la centrifugació de vot. Ni l'espectacular resultat del PSC el 2008 no evita, per exemple, que Catalunya siga més de 30 punts per sota, en aquest sentit.

Per acabar-ho d'adobar, la legislació electoral valenciana és la més restrictiva de totes les de l'estat. És l'autonomia pluriprovincial amb un percentatge d'accés al parlament propi més elevat. El famós 5% és el llistó a Madrid, Cantàbria, Múrcia i la Rioja, però aquestes són comunitats uniprovincials, mentre que Galícia i Extremadura presenten un 5% provincial –a les Illes, un 5% a cada illa–, fórmula que, en el cas valencià, facilitaria les coses al Bloc. A excepció feta del peculiar cas canari –vegeu el gràfic de la pàgina 34–, a la resta hi ha 3% autonòmics –Catalunya, Navarra, Andalusia, Astúries– o provincials –la tanca més assequible, vigent al País Basc, Aragó, Castella-Lleó i Castella – la Manxa–,

uns sistemes que permeten la presència de la UPyD de Rosa Díez al Parlament de Vitòria –de 75 diputats, 24 menys dels que té el valencià, i on Gorka Maneiro té acta amb menys de 6.000 vots per la circumscripció alabesa– i la de Ciutadans a l'hemicicle català –tres diputats amb menys de 90.000 vots, i el Bloc va quedar fora de les Corts al 1999 i el 2003 tot i superar les 100.000 paperetes.

Fet i fet, hi ha bipartidisme només a dues de les 17 cambres autonòmiques: a Extremadura, a Esquerra Unida li va faltar un 0,09% per a tenir representació per Badajoz, i a Castella – la Manxa, IU va superar el 3% a algunes províncies, però va patir les conseqüències que l'enorme concentració de vot entre PSOE i PP tenen sobre la llei d'Hondt. De les altres 15 comunitats, Múrcia, la Rioja i el País Valencià són les úniques que el 2011 poden heretar el model nord-americà de demòcrates i republicans. A Múrcia, però, IU supera el 6% en solitari i pot trobar-se afavorida per la intenció del president, Ramón Luis Valcárcel, de retocar la llei electoral. Al seu torn, el Partit Riojà també va ultrapassar el 6%, el 2007. És al País Valencià, doncs, on l'atomització de forces fa intuir més unes Corts blaugrana. Només que IU augmentara una miqueta a Extremadura i a Castella – la Manxa, de fet, fins i tot podríem trobar-nos que el formatget valencià fora l'únic de dues porcions.

Una llei inamovible. En pactar amb els socialistes la reforma de l'Estatut valencià, l'any 2006, el PP va comprometre's a modificar la llei electoral, però el ben cert és que no sols no ho han fet, sinó que cada dia que passa això resulta més utòpic. A l'agenda del PSPV-PSOE l'assumpte no apareix subratllat amb fosforescent, per bé que els hi va la vida: si les Corts passen a ser bipartides, el seu anhelat retorn a la Generalitat no s'esdevindrà fins que no superen en escons el PP. Ara en tenen 38, i 54 els populars. Els separa un 18% de vot, que traduït en paraules ve a ser *un abisme*.

Val a dir que hi ha un recurs viu del Bloc al Tribunal Suprem, contra la convocatòria electoral del 2007. El cap del Consell, Francisco Camps, va signar un decret que es remetia a la llei electoral vigent, que alhora contravé la llei general estatal, segons la qual la barrera ha de ser el 3%, com en el cas català.

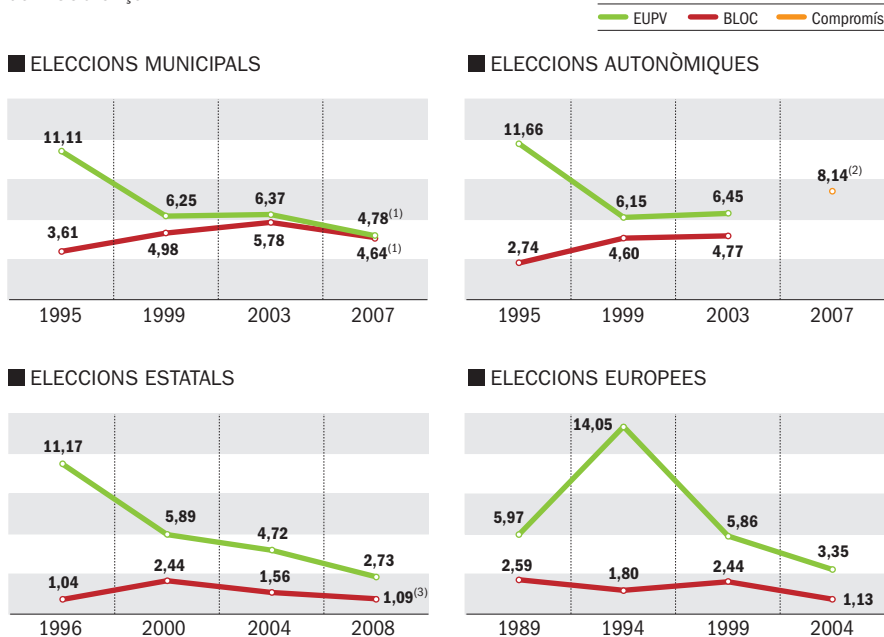
Josep Melero, secretari d'organització del Bloc.

Marga Sanz, coordinadora general d'EUPV.

Un vot fluctuant

Evolució del percentatge de vot d'Esquerra Unida i el Bloc Nacionalista Valencià, del 1995 ençà.

(1) El vot al Compromís (1,1%) als municipis on va presentar-se apareix repartit al 50% entre Esquerra Unida i Bloc.
 (2) Esquerra Unida i Bloc van anar-hi coalitzats, sota la candidatura del Compromís pel País Valencià.
 (3) Coalició del Bloc amb Iniciativa del Poble Valencià, una escissió d'Esquerra Unida.

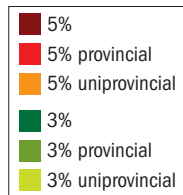
Font: Anxii Històric Electoral de la Generalitat Valenciana

A fi d'aprovar l'Estatut, el PP havia acceptat la condició última dels socialistes, que era d'eliminar la barrera electoral de l'Estatut prevista al text del 1982, motiu pel qual aquesta només quedava establerta a la llei electoral, un text molt més fàcilment modificable, però que el PP

no vol tocar, si això implica liquidar el 5% autonòmic. Els conservadors també es neguen a crear el Consell de l'Audiovisual pactat en acordar-se la reforma estatutària, no siga cas que hagen de democratitzar Canal 9. Per als socialistes, cap d'aquests compromisos –com

El llistó valencià, alt com cap altre

Barreres d'accés als diversos parlaments autonòmics.

- (1) **Illes Balears:** des del 1995, 5% a cada illa. Fins aleshores, 3% a cada illa.
- (2) **País Basc:** des del 2000, 3% provincial. Abans, 5%.
- (3) **Galícia:** del del 1992, 5% provincial. Abans, 3%.
- (4) **Canàries:** 6% global, 30% insular o ser la llista més votada en una illa. Sotmès a la reforma estatutària en curs. Podria reduir-se al 15% insular o, fins i tot, al 3% autonòmic.

La barrera electoral més exigent de tot l'estat espanyol és la valenciana (5% autonòmic): el 2006 va eliminar-se de l'Estatut, però roman a la llei electoral, que calen dos terços dels vots de les Corts per poder ser modificada. Amb un 5% provincial, el Bloc faria una dècada que tindria representació en solitari per les circumscripcions de Castelló i de València. Tot indica, siga com siga, que la barrera en qüestió no s'alterarà amb vista al 2011. A Múrcia, en canvi, el president Valcárcel ha assegurat que es reformarà la llei electoral, que actualment obliga a obtenir el 5% dels vots. IU, que obté un 6% de vot, podria veure amenaçada, si no, la seua presència a l'hemicicle.

Avui hi ha dues comunitats bipartides: Castella-la Manxa (IU hi supera el 3%, però pateix l'elevadíssima acumulació de vot dels dos grans partits) i Extremadura (on IU va quedar-se a un 0,09% d'accedir al Parlament per Badajoz). El 2011 només corren el risc d'afegir-se a la llista la Rioja (el Partit Riojà supera el límit només per un 1%), IU a Múrcia (si no s'hi canvia la llei) i, sobretot, el País Valencià. A les Canàries, que també estudia una reforma de la llei electoral, les particularitats fan que partits com Nueva Canarias (5,5% de vot, el 2007) o Centro Canario (4,01%) no tinguen cap diputat, però sí que en té dos el partit líder a l'illa de Hierro, que recull el 0,32% autonòmic. A Castella-Lleó, la Unió del Poble Leonès també en té dos (un 12% a Lleó), encara que al global autonòmic només suma el 2,7%.

Font: Anxiu Històric Electoral de la Generalitat Valenciana

tampoc la prevista reforma de la llei de publicitat institucional— no gaudeix de la categoria d'urgent.

Una mirada optimista al 2011. Si, malgrat tot, Esquerra Unida i Bloc volen guaitar la contesa d'ací a dos anys amb ànim positiu, tenen motius per a l'esperança. Els primers, per exemple, poden refugiar-se en la teoria que explica que alguns dels habituals electors socialistes, en temps de crisi econòmica, opten per la seua coalició. Del 1991 al 1995, el percentatge d'Esquerra Unida a les eleccions valencianes va augmentar del 7,6% a l'11,6%, el seu resultat rècord. Era l'època més fosca del PSOE al govern espanyol, quan van brollar tot de casos de corrupció, però també és cert que mai abans no hi havia hagut la sensació que els socialistes podien perdre la Generalitat Valenciana, com acabà passant. El 1995, la participació va ser la més elevada en aquesta mena de comicis, un 76%, i Esquerra Unida va sumar 273.000 vots. El Compromís, amb 360.000 censats més i aplegant cinc partits, va quedar-se només en 195.000 sufragis, el 2007. La bipolarització Lerma-Zaplana no va evitar, per tant, que una part sensible de tradicionals votants del PSPV-PSOE s'estimaren més Esquerra Unida.

El 2011, els socialistes hi concorreran amb un candidat nou —previsiblement

serà Jorge Alarte, secretari general des del setembre del 2008—, no gaire conegut i amb l'inconvenient de coincidir amb una etapa ben complicada de José Luis Rodríguez Zapatero a la Moncloa. Si la crisi econòmica continua acarnissant-se, podria desmobilitzar alguns segments de vot socialista, que ben bé podrien decidir-se per l'abstenció. Aquesta deserció rebaixaria l'exigència d'accés a l'hemicicle valencià. La participació a les darreres tres conteses ha estat tímida: 67,8% el 1999, 71,5% el 2003 —en plena guerra de l'Iraq— i 70,1% el 2007. Res a veure amb les dues darreres cites estatals, 77,7% i 78,8%, uns percentatges que, no obstant això, no han fet sinó refermar la solidesa del vot al PP, sempre superior al 50%. Aquesta penetració dels populars, la certesa que continuaran al poder, també pot desil·lusionar votants habituals del PSPV-PSOE, que en aquest cas s'estimarien més d'anar a la platja.

El Bloc, òbviament, també s'afavoriria d'una baixa aflluència a les urnes. A més, compta amb l'afegit de ser present a les Corts, un altaveu que no disposaven des que, el 1987, la Unitat del Poble Valencià també van anar de bracet amb Esquerra Unida. Un pacte que va acabar gairebé tan malament com aquest últim, però que els va possibilitar de créixer del 3,09 que havien obtingut el 1983 al 3,71% del 1991. Caldrà copsar la influència

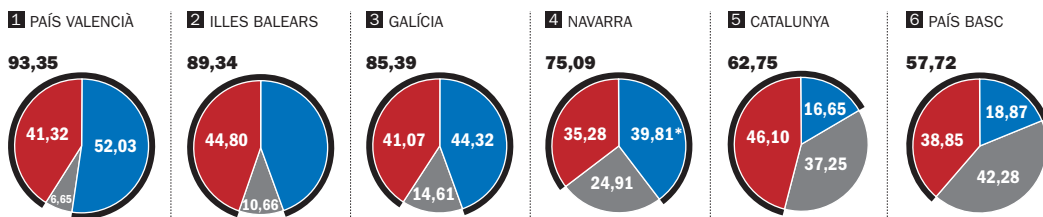
sobre el vot que el 2011 haurà tingut la tasca dels diputats nacionalistes Enric Morera —que podria cloure la legislatura com a portaveu del grup— i Josep Maria Pañella.

...I una de pessimista. Paral·lelament, però, tant Esquerra Unida com el Bloc hauran de vèncer handicaps que es projecten de temps pretèrits. En el cas d'EUPV, és clar, la percepció de caiguda lliure que transmet IU, una fallida que a les últimes quatre cites estatals ha agafat velocitat de creuer: 10,6% el 1996, 5,5% el 2000, 5,3% el 2004 i 3,8% el 2008. L'eixida dels ecosocialistes d'Iniciativa no ajuda gaire tampoc a fer-los amables a ulls dels desencantats del PSPV-PSOE.

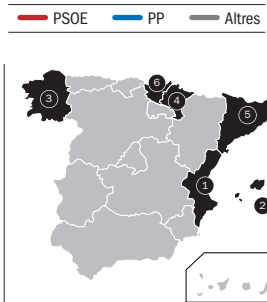
El manteniment de la barrera del 5% i la patètica imatge que ha llegat la mort del Compromís —que tan sols viu a la marca que aixopluga el grup de Bloc i Iniciativa a les Corts— són factors que al remat beneficiarien el socorredor *vot útil* als socialistes. El Bloc sempre ha estat incapaç de botar el 5% en solitari, i això retrauria electors que voldrien assegurar-se la *validesa* del seu vot. Encara més quan, si s'escotga la legislatura espanyola i també la valenciana, només restaran vuit mesos per als comicis estatals; o siga, ja hi haurà xup-xup electoral bipartidista i les autonòmiques podrien entendre's com unes primàries.

Els valencians, el més bipartidistes

De les autonomies amb llengua pròpia, el País Valencià lidera de llarg la concentració de vot cap al PSOE i el PP. Percentatge de vot a les eleccions estatals del 2008

*UPN

Font: Anxii Històric Electoral de la Generalitat Valenciana

D'una altra banda, el Bloc pot ser castigat per una política de pactes municipals que qüestionen la seua volguda imatge de partit progressista.

Els examinats. Acabats d'eixir de la porta dels seus respectius congressos, Marga Sanz –nova coordinadora general d'Esquerra Unida– i Josep Melero –nou secretari d'organització del Bloc– confien que els seus partits continuaran tenint representació a l'hemicicle de la plaça de sant Llorenç a partir de l'estiu del 2011. Encara més, Melero avisa que prepara el Bloc “per anar en solitari a les eleccions del 2011, cosa que no significa que en llocs concrets, allà on ens convinga tant a Iniciativa com a nosaltres, no treballem conjuntament”. Un anunci que malbarata els desigs de l'escissió d'Esquerra Unida de començar a parlar de plans de futur. “Hi ha hagut un congrés, hi hem entrat gent nova, i el nostre objectiu no és pactar amb ningú. Les enquestes que veiem ens garanteixen el 3% sense haver fet campanya. D'una altra banda, a Esquerra Unida – Compromís li atorguen un 6,9% molt boirós, perquè no se sap ben bé quina d'aquesta gent es refereix al Bloc com el Compromís. Ja vam estar molt a prop de passar el 5%, fa dues legislatures. Estem en posició de liderar el tercer espai de la política valenciana.”

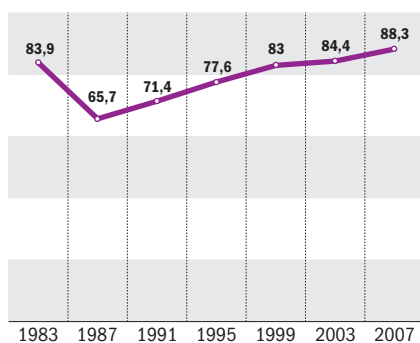
Sanz veu “un tercer espai clar: el d'una esquerra valenciana que vol canviar la societat de sota-rel. El Bloc i alguns altres tenen elements de definició diferents. El Bloc, al seu últim congrés, s'ha acostat a posicions que abans abanderava Unió Valenciana, com ha quedat clar en la qüestió de l'himne i dels símbols. Són moviments de possibilisme polític que miren de captar no sé quin electorat.

De forma miop, el trasllat cap a la dreta del PSPV i del Bloc ens deixa lliure l'espai del vot de progrés, d'esquerres i valencianista, compromès amb un canvi autènticament de progrés. Ens han deixat molt d'espai, i jugarem a això. Tinc clar que serem la tercera força en vots, com vam ser-ho a les generals”. Sanz mira el retrovisor i avisa que “al nostre pitjor moment, a les propassades eleccions generals, tots sabem quin va ser el nostre resultat [2,73%] i quin va ser el seu [1,09%]. A les europees tornarem a comprovar-ho. Sovint, la projecció mediàtica de les intencions de vot no s'ajusten a allò que fa el votant. El cas més clar va ser el del Compromís: semblava que ens menjaríem el món i...”

A parer de Melero, “del Compromís, més que el pacte, ens ha afectat com va dissoldre's. Els pactes hi són per fer-los i per desfer-los, però ens va afectar la manera poc diplomàtica com va trencar-se. Cal tenir una certa elegància i diplomàcia, podíem haver fet les coses

Cap al model americà?

Percentatge de vot de PP* i PSPV-PSOE a les eleccions autonòmiques valencianes.

*Fins el 1991, AP; des d'aleshores, PP

Font: Anxii Històric Electoral de la Generalitat Valenciana

d'una altra manera, per bé que no vam ser nosaltres, que vam partir en dos Esquerra Unida”. Contra allò que preveu Marga Sanz, Melero apunta que “tenim la militància molt més repartida que no EUPV, que la té concentrada a les àrees metropolitanes de les dues grans ciutats. És del tot probable que quedem per davant seu”. Sobre la possibilitat de superar el fatídic 5%, Melero explica que “és factible, tenim la base social, però dependrà de moltes variables: si la participació és massiva serà complex, però si es parla només de política valenciana i no de coses com la guerra de l'Iraq serà molt més senzill. Amb un 68% de participació serem dins; amb un 72%, no”.

Sanz, tot seguit, fa memòria: “En unes altres ocasions ja vam superar el 5%, i ara estem convençuts que augmentarem el nostre suport. Hi ha un espai i unes condicions que permeten que el nostre discurs arribe més i millor a la nostra societat, i ho aprofitarem.” “Quina oposició fa el PSPV?”, es pregunta. “Miren d'acostar-se al PP per prendre-li una part de l'electorat”, respon, “i això ens deixa un espai clar, creïble i més ampli, per a defensar les polítiques d'esquerres. La crisi també fa que el nostre discurs tinga més cabuda. Després d'haver aconseguit força cohesió interna, ens toca créixer”.

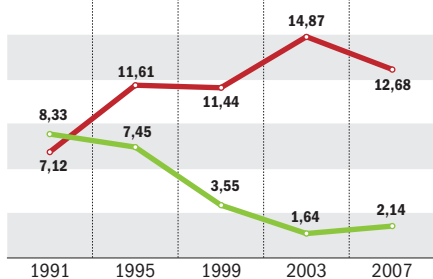
Si el Bloc avança que concorrerà en solitari el 2011, Esquerra Unida garanteix que el seu nom apareixerà destacat a les paperetes d'ací a dos anys, perquè, segons Sanz, “ens han fet molt de mal que el nostre nom quedara aixoplugat per marques paraigua. Ens ha fet confusos, ens ha desdibuixat. Això no significa que el 2011 hi anem tot sols, perquè obrirem el nostre programa a més formacions i a diversos moviments socials”.

La llengua i l'urna

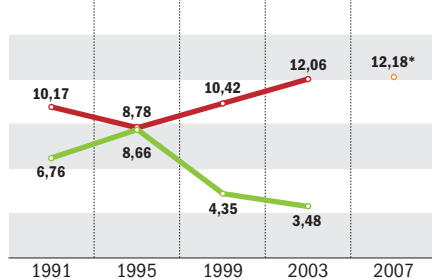
El Bloc penetra a les comarques principalment valencianoparlants (per exemple, la Safor), però troba moltes dificultats a les que no són (per exemple, l'Alacantí), on Esquerra Unida ha consolidat un percentatge de vot estable.

SAFOR

■ ELECCIONS MUNICIPALS

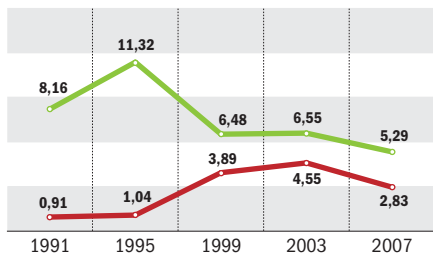

■ ELECCIONS AUTONÒMIQUES

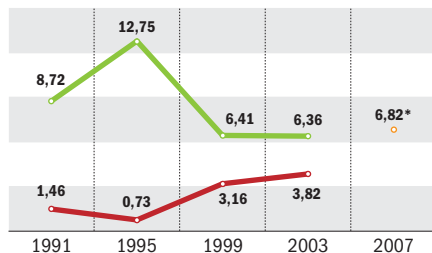

ALACANTÍ

■ ELECCIONS MUNICIPALS

■ ELECCIONS AUTONÒMIQUES

*Esquerra Unida i Bloc van presentar-se coalitzats, sota la candidatura del Compromís pel País Valencià.

Font: Anxiu Històric Electoral de la Generalitat Valenciana

I aprofita l'avinentsa per llançar un altre atac a l'ex-soci nacionalista: "Hi ha molts votants del Bloc que, fora del seu municipi, opten pel PP. Ho veiem a les comarques de Castelló. La tradició del Bloc afavoreix això: és una formació d'al·luvió, sense cap gènesi ideològica, una unió de descontents diversos. Com a formació d'esqueres, nosaltres no entenem per què el Bloc trenca tants pactes municipals amb els socialistes i passa a governar amb el PP. Són elements de credibilitat amb vista al futur."

Melero reconeix haver pactat amb el PP "allà on ha convingut al nostre projecte, però val a dir que el PSOE té 40 alcaldies gràcies a nosaltres". "Els pactes municipals amb el PP no afecten el vot autonòmic -opina-. Allà on hem pactat amb el PP no hem vist ressentit el nostre vot autonòmic. Cal dir que el PP, en segons quins temes, és molt més progressista que no el PSOE. A l'àmbit municipal, PP i PSOE sovint estan immersos en un bullit i tu has de decidir per un dels dos."

L'analista. La confiança dels dos partits a obtenir representació el 2011 no és compartida per Anselm Bodoque, reputat politòleg de la Universitat de

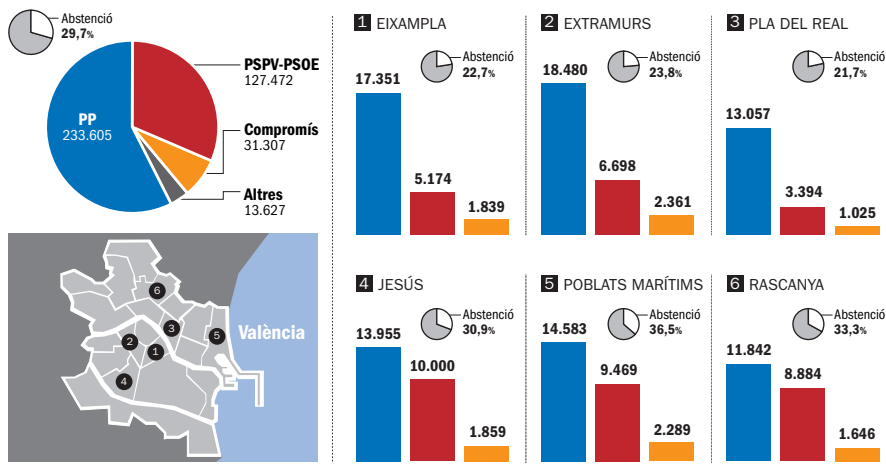
València que acaba de veure publicada la seua tesi, *El valencià i la política dels governs autònoms* (1983-2003). Per a ell, "tret que passe alguna cosa extraordinària, la tendència actual mena a unes Corts bipartides", i ho raona de manera concloent: "Un partit polític és allò que representa socialment, i tant Esquerra Unida com el Bloc tenen molt complicat d'ampliar el nucli que representen."

En el cas d'Esquerra Unida, Bodoque troba que "no ha fet sinó reduir el seu espai electoral, la seua representació municipal és irrellevant, fins al punt que ha desaparegut de les grans ciutats, el seu antic graner de vots. Esquerra Unida, socialment, no representa res, no se'l veu enlloc. La seua situació és irreversible". "El cas del Bloc és diferent -assenyala-. Gaudeix d'una presència notable als municipis valencianoparlants, a les poblacions mixtes la seua presència és acceptable, però no allà on predomina el castellà. A la ciutat de València, on és el Bloc? Ni se'l veu. El Bloc només presenta llistes al 60% dels municipis, cosa que dificulta molt que es cree un espai. Aquest és un país d'immigrants i no d'emigrants com Galícia. Això encara fa més difícil el vot al Bloc."

Bodoque rebla que "els partits minoritaris valencians caven la seua tomba perquè no fan política de proximitat. Sense això, i tenint en compte que no representen gaire gent, és impossible d'ampliar el seu espai". Fet i fet, "la gran majoria de la ciutadania desconeix el Bloc, i encara

La desmobilització va per barris

A València, on vota 1 de cada 6 ciutadans del País Valencià, la participació electoral és molt més alta als barris benestants (77%-79%). Als més populars, amb prou feines si hi voten el 70%. Dades referides a les eleccions autonòmiques del 2007 (abstenció i vots).

Font: Anxiu Històric Electoral de la Generalitat Valenciana

Anselm Bodoque, polítolég.

més Iniciativa. S'ho han de fer mirar. Després de 25 anys encara no són percebuts com una força de país, ni la meitat de la ciutadania sap què és el Bloc, més enllà de l'etiqueta *nacionalista*. Alguns pensen que és molt més radical que no és realment i, tot i que les Corts han atorgat al Bloc més visibilitat, la seua actuació política a l'hemicicle és dubtosament rendible. De vegades, aquesta visibilitat et lleva vots, i només cal veure què ha implicat la crisi del Compromís". A més, "quan parla del *tercer espai*, el Bloc deixa intuir que aspira a ser partit frontissa. Juguen a ser el partit de centre dins d'un panorama bipolar, una errada estratègica que el BNG, per molt que es modere, mai no cometrà. Alguns dels seus pactes locals fan molt mala olor".

Pel que fa a EUPV, "poden rendibilitzar el malestar que es respira a les cues de l'Inem o del Servef, però no serà un percentatge prou significatiu per a salvar el partit de la crema. Dubte que superen el 4%; no veig avui les capes socials que van quedar desenganyades del PSOE a partir de la vaga general".

Els 7 diputats de les Corts valencianes que no pertanyen al PP ni al PSPV-PSOE veuen els ocupants dels altres 92 escons com bous embolats que es passen el dia investint-se, en ocasions sobreactuant. Aquesta sensació d'impotència, ves per on, es multiplicarà si d'ací a 25 mesos passen a veure'ls des de la barrera.

Víctor Maceda

Liceu Òpera
Barcelona

2008-2009

ABRIL DE 2009

Dies 20, 22, 23, 24, 26, 28, 29 i 30

MAIG DE 2009

Dia 2

La cabeza del Bautista

d'Enric Palomar

Direcció musical
Josep Caballé-Domènech

Direcció d'escena
Carlos Wagner

Escenografia
Alfons Flores

Vestuari
Mercè Paloma

Il·luminació
Xavi Clot

Nova producció
Gran Teatre del Liceu

**Ángeles Blancas / Rosa Mateu,
Alexander Marco-Buhrmester /
Michael Kraus, José Manuel Zapata /
Francisco Vas, Antonio Lozano,
Roberto Accurso, Enric Martínez-Castignani,
Javier Abreu, Xavier Mendoza i
Fabiola Masino / Eliana Bayón**

**Orquestra Simfònica i
Cor del Gran Teatre del Liceu**
Direcció del Cor: José Luis Basso

**Estrena
absoluta**

VENDA DE LOCALITATS

 ServiCaixa
902 53 33 53
servicaixa.com

LiceuDirecte
www.liceubarcelona.cat

TaquillesLiceu
Sant Pau, 1

INFORMACIÓ

Tel. 93 485 99 13
www.liceubarcelona.cat

Amb el suport de

CAIXA CATALUNYA
OBRA SOCIAL